

brengen en het om versterking en voorraden te verzoeken. Op 6 oktober is hierover vergaderd en wegens de redenen vermeld in die geheime resolutie zijn 11 oktober de Vlissingen en de sloep Catharina Louisa naar Sumatra's Westkust gestuurd met 100 Europese en 200 inheemse soldaten met hun officieren onder commando van kapitein-militair Poppelman, twee luitenanten, vier vaandrags. Ook gingen er twee bombardiers en vier kanonniërs met artillerie en ammunitie mee. Bovendien zijn er 100 last rijst en 20 leggers arak meegestuurd en een brief van 10 oktober met de opdracht de Vlissingen en de daar zijnde Popkensburg en de bark Mossel terug te sturen, alsmede een instructie hoe het bestuur deze veldtocht dient aan te pakken. [fol. 200] Hopende op een goede uitslag volstaat men met te verwijzen naar genoemde brief, de geheime resolutie en de brief van het bestuur. Buiten de Vlissingen en de sloep Catharina Louisa gingen al eerder met brieven van 15 april, 27 mei en 30 augustus 1766 naar Sumatra's Westkust de bark Mossel, de sloep Ida Wilhelmina en de Popkensburg, die samen aan koopwaar en huishoudelijke benodigdheden t.w.v. f 332.450 vervoerden, waaronder aan contanten voor f 132.556. De Popkensburg nam nog 49 militairen voor het garnizoen mee.

BENGALEN

Uit Bengalen arriveerden via Coromandel de Welgelegen en direct de IJsselmonde met gewone, aparte en geheime brieven van 10 en 11 januari en 20 maart 1766 en 1000 kisten opium, de textiel besteld voor Azië en diverse goederen. [fol. 201] De waarde was f 1.033.845. Met een antwoord van 11 juli op de ontvangen brieven, met brieven van 14 juni, 5 en 29 juli, 13 augustus en 15 oktober 1766 zijn de Jonkvrouwe Cornelia Jacoba, Welgelegen via Ceylon, de Jonge Samuel, Vredestein via Coromandel, IJsselmonde, de sloep Troonprins en de Vrouwe Petronella via Malakka naar Bengalen vertrokken. De waarde van de totale lading was f 1.841.596, waaronder slechts f 1.573.884 aan baar zilver en munten. De bestelling van 61½ ton aan edele metalen en contanten kon op verre na niet uitgevoerd worden. Zelfs kon 25 ton, die in de geheime brief van 11 juli was beloofd, niet gestuurd worden, hoewel met het vertrek van de Vrouwe Petronella tot 15 oktober is gewacht in de hoop dat er nog baar zilver zou komen. Daar de tijd drong moest dit schip toen wel vertrekken en kreeg slechts f 207.996 aan diverse munten mee. [fol. 202] In de brief van 15 oktober is het bestuur gemachtigd om op assignatie voor Nederland contanten te accepteren voor de inkoop van goederen voor de gewenste vijf retourschepen, waarvan de lading per schip niet meer dan 8 ton mag zijn. Die contanten mogen ook dienen om de opium en salpeter te betalen en voor goederen bestemd voor Azië. Men hoopt dat het bestuur er net zo goed als verleden jaar in zal slagen contanten in ruil voor assignaties te verwerven. Dat geldt te meer daar het bestuur geen geld meer op assignatie ten laste van Batavia mag opnemen. Ook is het verboden meer goederen te zenden dan er besteld zijn. In de brieven van 14 juni en 11 juli 1766 is bevolen de eerst genoemde vijf schepen naar Nederland te laten terugkeren, als ze geheel beladen kunnen worden. [fol. 203] De Welgelegen is dan bestemd voor de kamer Amsterdam, de Jonge Samuel voor Zeeland, de Vredestein voor een derde voor Delft en het overige, inclusief het schip, voor Rotterdam, de IJsselmonde voor Hoorn en de Jonkvrouwe Cornelia Jacoba voor Enkhuizen. Kunnen er evenwel maar vier schepen beladen worden dan moet de IJsselmonde, eventueel via Coromandel, naar Batavia terugkeren. In dat geval zal de lading van de Jonkvrouwe Cornelia Jacoba ieder voor de helft voor de kamer Hoorn en die van Enkhuizen zijn bestemd, terwijl het schip zelf voor Enkhuizen blijft. Als er helaas maar drie schepen vol geladen kunnen worden dan moet de Vredestein die voor Rotterdam is bestemd, achterblijven. Mocht de Welgelegen wegens de reis via Ceylon te laat in Bengalen arriveren om zonder gevaar naar Nederland te gaan, dan moet de Oranjezaal die daar uit Nederland wordt verwacht, rechtstreeks terugkeren. [fol. 204]

COROMANDEL

De Welgelegen, die via Coromandel uit Bengalen kwam, voerde vandaar 598 pak-